

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 2

DOM
2017-05-15
Meddelad i Göteborg

Mål nr
5813-16

KLAGANDE

Hampus Davinder, 951211-1692
Båthusvägen 39
439 52 Åsa

Ombud:

1. Helen Davinder
2. Kjell Davinder
Båthusvägen 39
439 52 Åsa

MOTPART

Nämnden för funktionsstöd i Kungsbacka kommun
Box 10409
434 24 Kungsbacka

ÖVERKLAGAT BESLUT

Nämnden för funktionsstöds i Kungsbacka kommun beslut den 3 maj 2016

SAKEN

Personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet delvis och förklarar att Hampus Davinder är berättigad till personlig assistans med 57 timmar och 14 minuter per vecka.

Dok.Id 473815

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	031 - 711 78 59	måndag–fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Hampus Davinder har haft insatsen personlig assistans under många år. I slutet av år 2014 ansökte han om personlig assistans för all vaken tid. I maj 2015 kompletterade han ansökan till att även omfatta väntetid under natten.

Nämnden för funktionsstöd i Kungsbacka kommun (nämnden) beslutade den 25 juni 2015 att avslå Hampus Davinders ansökan och att framöver inte bevilja honom någon personlig assistans med motiveringen att hans behov inte ansågs vara av sådan omfattning och personlig karaktär att han var berättigad personlig assistans. Hampus Davinder överklagade beslutet till förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten beslutade den 9 december 2015 i mål nr 7246-15 att upphäva det överklagade beslutet och återförvisa målet till nämnden för förnyad utredning. Hampus Davinders överklagande bifölls på så sätt att han, i enlighet med tidigare gällande beslut, förklarades ha rätt till personlig assistans med 57 timmar och 14 minuter till dess att nämnden fattat ett nytt beslut i frågan.

Genom det nu överklagade beslutet från den 3 maj 2016 avslog nämnden Hampus Davinders ansökan om personlig assistans för all vaken tid samt väntetid under natten och beslutade att i stället bevilja honom personlig assistans med 48 timmar och 10 minuter per vecka. Förvaltningsrätten beslutade den 2 juni 2016 att bevilja Hampus Davinder personlig assistans med 57 timmar och 14 minuter per vecka i avvaktan på att målet avgörs slutligt eller något annat beslutas.

I denna dom ska Hampus Davinders rätt till personlig assistans prövas slutligt.

YRKANDEN M.M.

Hampus Davinder yrkar att han ska beviljas personlig assistans under all vaken tid samt väntetid under natten. I andra hand yrkar han att han ska få behålla sitt nuvarande assistansbeslut om 57 timmar och 14 minuter per vecka. Han anför bl.a. följande. Förvaltningsrätten har i en dom från år 2012 beslutat att han har rätt till personlig assistans med 56 timmar per vecka samt väntetid för en natt per månad. Eftersom det inte på något sätt är påvisat att hans behov skulle ha minskat sedan dess så är nämndens beslut att minska antalet beviljade timmar felaktigt. Hans svårigheter har inte minskat sedan förvaltningsrättens tidigare dom, utan hans tillvaro har snarare blivit mer komplicerad. Han har varit beviljad personlig assistans sedan han var 11 år gammal och har format sitt liv efter denna insats. Föräldraansvaret har minskat i takt med att han blivit äldre och hans behov av personlig assistans har därmed ökat. Eftersom han numera är myndig ska föräldraansvaret helt avräknas. Han är inte tillförsäkrad goda levnadsvillkor genom nämndens beslut. Han har bl.a. beviljats mindre tid personlig assistans för toalettbesök, på- och avklädning och för kommunikation. Under lovveckorna har antalet beviljade timmar personlig assistans minskats med mer än 21 timmar per vecka. Beslutet innebär att han blir mer beroende av sina anhöriga och att han inte längre kan fylla sin tid med stimulerande aktiviteter.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Det överklagade beslutet grundar sig på uppgifter som framkommit angående Hampus Davinders aktuella behov. Varje behov har bedömts för sig och har inte ställts i relation till de timmar personlig assistans som han varit beviljad genom tidigare beslut.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 7 § LSS framgår att personer som omfattas av lagens personkrets har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 §, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Genom insatserna ska den enskilde tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Av 9 § andra punkten LSS framgår att insatser enligt 7 § kan ges i form av biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans.

Av 9 a § första och andra stycket LSS framgår följande. Med personlig assistans avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till personlig assistans för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

Utredningen i målet

Psykologen Ingrid Milveden Parker har i utlåtande den 2 februari 2016 angett bl.a. följande. Det vore inte lämpligt om Hampus Davinder lämnades att klara sig själv, varken under dagtid eller under nattetid. Det är inte sannolikt att han skulle klara att vidta de åtgärder som behövs om något tillbud skulle inträffa och inte heller att han skulle klara att själv sköta rutinerna i samband med matintag eller hygien. I framtiden så tänker hon sig

att Hampus Davinder kommer att behöva ett boende med bemanning dygnet runt. Hans behov av stöd dygnet runt ser likadant ut nu när han bor i sitt föräldrahem och går i gymnasiet. Hampus Davinder har autism och måttlig utvecklingsstörning. Detta innebär att han har en nedsatt förmåga att föreställa sig konsekvenser och att planera och utföra strategier både i förutsedda och oförutsedda situationer. Hans CP-skada i kombination med hans hjärnsynskada medför bl.a. svårigheter att både uppfatta och parera ojämnheter i vägen och svårigheter att hitta i sin omgivning.

Arbeterapeuten Carina Ifverström har i utlåtande från den 11 mars 2015 bl.a. uppgett följande. Hampus Davinder är, på grund av sitt funktionshinder, i behov av praktisk hjälp och verbalt stöd i de flesta vardagsaktiviteter. Han behöver hjälp att avgöra vad som behöver göras och när. För att undvika farliga situationer är det viktigt att han har med sig någon när han ska någonstans.

I ett intyg från den 17 januari 2013 anger överläkaren vid habiliteringen i Kungsbacka Christer Larsson i huvudsak följande. Hampus Davinder har haft ett återfall av ett epileptiskt anfall under sommaren 2012. Det finns en viss risk för ytterligare anfall. Hampus Davinder har personlig assistent. Assistenten bör ha kunskap i hur ett akut epilepsianfall ska hanteras.

Förvaltningsrättens bedömning

Det är i målet ostridigt att Hampus Davinder omfattas av den personkrets som beskrivs i LSS. Det är också ostridigt att han har rätt till personlig assistans. Frågan i målet är om hans behov är så omfattande att han har rätt till ytterligare personlig assistans utöver de 48 timmarna och 10 minuterna som han redan har beviljats.

Hampus Davinder har yrkat att han ska tillerkännas personlig assistans för all vaken tid samt för väntetid under natten. Han har aldrig tidigare varit

beviljad personlig assistans i en sådan omfattning. För att kunna tillerkännas personlig assistans under all vaken tid krävs att den enskilde, företrädesvis genom medicinska intyg, kan visa att han har ett behov av att någon ständigt befinner sig nära tillhands för att kunna ingripa om det skulle uppstå ett hjälpbehov (så kallad tillsyn).

Hampus Davinder har diagnosen epilepsi. Enligt ett läkarintyg som åberopats i målet så hade han ett epileptiskt återfall under sommaren 2012, d.v.s. för nästan fem år sedan. Varken av det åberopade intyget eller av de övriga handlingarna i målet framkommer hur frekvent förekommande eller allvarliga Hampus Davinders epileptiska anfall är. Mot denna bakgrund kan det inte anses visat att han, på grund av sin epilepsidiagnos, är i behov av personlig assistans i form av tillsyn under all sin vakna tid.

Psykologen Ingrid Milveden Parker har uttalat att hon inte anser att det är lämpligt att Hampus Davinder lämnas ensam, varken under dagtid eller under nattetid. Av underlagen som åberopats i målet framkommer emellertid inte vilken typ av situationer som kan uppkomma medan Hampus Davinder befinner sig i sitt eget hem som kan ge anledning till assistentingripande. Det framkommer inte heller i vilka situationer han kan ha behov av personlig assistans under natten. Hampus Davinders yrkanden om personlig assistans för tillsyn under all vaken tid samt väntetid under natten ska därför avslås.

Av utredningen i målet framgår att Hampus Davinder på grund av sina funktionshinder är i behov av stöd och hjälp i de flesta vardagsaktiviteter. Under många år har han varit beviljad cirka 56-57 timmars personlig assistans per vecka. Nämnden har i det överklagade beslutet gjort en ny bedömning avseende tidsåtgången för personlig assistans för vissa av hans konstaterade behov. Förvaltningsrätten anser emellertid att det i flera fall är oklart vilken information som legat till grund för nämndens nya tids-

uppskattningar. Det är också oklart om, och i sådana fall i vilken utsträckning, hänsyn tagits till de medicinska underlagen som Hampus Davinder lämnat in till stöd för sin ansökan om personlig assistans. Av en aktivitetsbedömning utfärdad av arbetsterapeuten Carina Ifverström framgår exempelvis att Hampus Davinder behöver hjälp med toalettbesök varje kväll samt att han inte kan lämnas ensam på toaletten under tiden som hans medicin verkar, vilket kan ta upp till 30 minuter. Trots detta har nämnden enbart beviljat personlig assistans med sammanlagt 50 minuter per vecka för toalettbesök.

Det har i målet inte framkommit några faktiska omständigheter som ger stöd för att Hampus Davinders hjälpbehov har minskat i omfattning från det att han var beviljad personlig assistans med 57 timmar och 14 minuter per vecka. Förvaltningsrätten anser inte att nämndens tidsuppskattningar är tillräckligt väl underbyggda för att det ska vara möjligt att konstatera att hans assistansbehov kan tillgodoses med färre antal timmar än vad han tidigare varit beviljad. Det har emellertid inte heller framkommit omständigheter som visar att han behöver beviljas fler timmar personlig assistans för att tillförsäkras goda levnadsvillkor. Förvaltningsrätten anser därför att överklagandet ska bifallas delvis på så sätt att Hampus Davinder beviljas personlig assistans med 57 timmar och 14 minuter per vecka.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B)

Ingela Larsson
Rådman

I avgörandet har även nämndemännen Agnetha Holmström Gustavsson, Gitte Jensen och Robert Nyström deltagit.

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Linn Engdahl.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.